

GEPUBLICEERD: 13 DECEMBER 2017

Uitgangspunt is dat de ondernemingsraad een afspiegeling vormt van de groepen medewerkers in de organisatie. De verkiezingsregeling is cruciaal. Ondernemingsraden die aan het afspiegelingsbeginsel voorbij gaan, kunnen op de vingers worden getikt door de rechter. Dit blijkt wel uit de beschikking van 30 november 2017. Wat oordeelt de kantonrechter?

Casus

Met het oog op de komende verkiezingen wil de ondernemingsraad van een schepenbouwbedrijf zijn OR-reglement wijzigen op twee punten:

1. Afschaffing van het kiesgroepenstelsel. Er waren drie kiesgroepen;
2. Actief en passief kiesrecht voor alle ingeleenden die ten minste 24 maanden in de onderneming werkzaam zijn. Dat betekent dat bij de volgende verkiezingen alle uitzendkrachten, gedetacheerden, payrollkrachten, oproepkrachten en zzp-ers kiesgerechtigd en verkiesbaar zijn vanaf het moment dat zij 24 maanden in de onderneming werkzaam zijn. In Nederland werken namelijk ongeveer 2.200 werknemers voor het bedrijf. Daarnaast zijn er ongeveer 785 ingeleenden werkzaam. Ingeleenden vormen dus een fors deel van het medewerkersbestand.

Beide wijzigingen zouden het eenvoudiger moeten maken om alle zetels te bezetten.

De ondernemer is het niet met deze wijzigingen eens. Hij start een procedure.

Oordeel kantonrechter

De ondernemingsraad moet zorgen voor een reglement waarin hij de verkiezingen regelt. In principe mag de ondernemingsraad zelf bepalen wat hij hierover regelt. Het reglement mag echter niet in strijd zijn met de Wet op de ondernemingsraden (WOR) en ook een goede toepassing van de WOR niet in de weg staan.

SAMEN UITBLINKEN

Onze advocaten en het ondersteunend personeel vormen een sterk, gedreven team. Samen werken we snel, accuraat en doelgericht om onze klanten maximaal te ondersteunen. **Samen uitblinken** is waar we voor staan.

CONTACTGEGEVENS

De Voort Advocaten | Mediators
Professor Cobbenhagenlaan 75
5037 DB Tilburg
Telefoon: [013 466 88 88](tel:0134668888)
Fax: [013 466 88 66](tel:0134668866)
E-mail: advocaten@devoort.nl

POSTADRES

Postbus 414
5000 AK Tilburg

Kiesgroepen

De kantonrechter constateert dat het medewerkersbestand is onderverdeeld in twee typen werknemers: 'blue collars' (metaalgerelateerde uitvoerende functies) en 'white collars' (engineering). Voor beide groepen gelden andere arbeidsvoorwaarden en zij hebben voor een deel andere belangen. Artikel 9 lid 4 WOR vereist dat beide groepen deugdelijk vertegenwoordigd kunnen zijn in de ondernemingsraad. De ondernemingsraad moet dus twee kiesgroepen instellen.

Hoeveel zetels krijgt elke kiesgroep? Dat is afhankelijk van de omvang van de kiesgroepen. In dit geval is 62,5% white collars en 37,5% blue collars. Het aantal zetels in de ondernemingsraad moet zo veel mogelijk evenredig zijn, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden. In dit geval zijn er volgens de kantonrechter bijzondere omstandigheden. De verwachting is namelijk dat het aantal blue collars zal dalen als gevolg van een transformatie van het bedrijf. Dit betekent dat de positie van de blue collars onder druk zal komen te staan, zodat zij juist een groot belang hebben bij een goede vertegenwoordiging in de ondernemingsraad. De kantonrechter bepaalt daarom dat elke kiesgroep 50% van de OR-zetels moet kunnen vervullen.

Actief en passief kiesrecht ingeleenden

Volgens de WOR kunnen alleen ingeleende uitzendkrachten na verloop van tijd stemrecht krijgen en verkiesbaar zijn als OR-lid. In dit geval wil de ondernemingsraad alle ingeleenden (ook gedetacheerden en zzp'ers) kiesgerechtigd en verkiesbaar maken als zij ten minste 24 maanden in de onderneming werken. De ondernemingsraad mag dit niet eenzijdig in zijn reglement regelen. Hiervoor is volgens artikel 6 lid 4 WOR eerst toestemming van de bestuurder nodig. Als de ondernemingsraad en bestuurder er samen niet uitkomen, kunnen zij de kantonrechter om een beslissing vragen. De kantonrechter overweegt dat in dit geval het aantal ingeleenden meer dan een kwart is van het totale personeelsbestand. De meerderheid van de ingeleenden zijn 'blue collars'. De kantonrechter oordeelt daarom dat het in het belang is voor een goede toepassing van de WOR dat alle ingeleenden die ten minste 24 maanden werkzaam zijn, actief en passief kiesrecht krijgen.

Aantekening

Inmiddels is ongeveer een derde van de beroepsbevolking flexwerker. Dit brengt een [aantal aandachtspunten](#) voor de ondernemingsraad met zich mee. Eén van die aandachtspunten is de samenstelling van de ondernemingsraad. De ondernemingsraad moet zo veel mogelijk een weerspiegeling vormen van zijn achterban. Maar wie is de achterban volgens de WOR? En hoe kan de ondernemingsraad dit bereiken?

SAMEN UITBLINKEN

Onze advocaten en het ondersteunend personeel vormen een sterk, gedreven team. Samen werken we snel, accuraat en doelgericht om onze klanten maximaal te ondersteunen. **Samen uitblinken** is waar we voor staan.

CONTACTGEGEVENS

De Voort Advocaten | Mediators
Professor Cobbenhagenlaan 75
5037 DB Tilburg
Telefoon: [013 466 88 88](tel:0134668888)
Fax: [013 466 88 66](tel:0134668866)
E-mail: advocaten@devoort.nl

POSTADRES

Postbus 414
5000 AK Tilburg

Wie is de achterban en wie hebben er kiesrecht?

De ondernemingsraad is vertegenwoordiger van 'de in de onderneming werkzame personen'. Wie dat zijn, bepaalt artikel 1 van de WOR. Kort gezegd zijn dit:

- personen die in de onderneming werkzaam zijn op basis van een arbeidsovereenkomst met de ondernemer die de onderneming in stand houdt (werknemers);
- personen die in de onderneming werkzaam zijn op basis van een (publiekrechtelijke) aanstelling (ambtenaren);
- ingeleende medewerkers die op basis van een uitzendovereenkomst ten minste 24 maanden werkzaam zijn in het kader van werkzaamheden van de onderneming;
- personen die een aanstelling of arbeidsovereenkomst hebben met de ondernemer, maar die werkzaam zijn in een door een andere ondernemer in stand gehouden onderneming (uitgeleende/gedetacheerde medewerkers);
- personen die door de ondernemingsraad en de ondernemer samen zijn aangewezen als "in de onderneming werkzaam".

Onder het begrip vallen dus in principe geen zzp-ers. Ook ingeleenden die bijvoorbeeld op basis van een detachingsconstructie in de onderneming werkzaam zijn, zijn geen 'in de onderneming werkzame personen'. Het kan zijn dat deze groepen wel in grote getalen aanwezig zijn in de onderneming, zoals in deze casus. Dan kan het wenselijk zijn dat ook zij plaats kunnen nemen in de ondernemingsraad en kunnen stemmen. Artikel 6 lid 4 WOR biedt daartoe de mogelijkheid. Let er op dat ingeleenden ook actief en passief kiesrecht hebben bij hun eigen werkgever (bijvoorbeeld het uitzendbureau).

Representativiteit van de ondernemingsraad

Het is wenselijk dat de ondernemingsraad een weerspiegeling vormt van alle groepen medewerkers. Wat zijn groepen medewerkers? Dat kan elke groep zijn, zoals medewerkers uit een bepaalde functiegroep, medewerkers met een bepaalde vestigingsplaats, ingeleenden, gedachteerden, jongeren etc. De ondernemingsraad moet zo veel mogelijk representatief zijn. Op grond van artikel 9 lid 4 WOR moet de ondernemingsraad in zijn reglement hiervoor voorzieningen treffen, bijvoorbeeld in de vorm van het kiesgroepenstelsel. Dat betekent dat één of meerdere zetels worden toebedeeld aan een groep in de onderneming werkzame personen (de kiesgroep). De OR-leden die deze zetels bezetten, worden dan gekozen door en uit de betreffende kiesgroep. Het is dus geen integrale verkiezing, maar eigenlijk een verkiezing per kiesgroep. In principe wordt het aantal zetels per kiesgroep bepaald door het aantal medewerkers binnen die kiesgroep. Uiteindelijk moeten de zetels zo evenredig mogelijk worden verdeeld.

Een andere mogelijkheid om representativiteit te bewerkstelligen binnen de ondernemingsraad is het stelsel met geormerkte zetels. In dit stelsel worden zetels als het ware voorbestemd voor groepen medewerkers of locaties. Er is sprake van een integrale verkiezing.

SAMEN UITBLINKEN

Onze advocaten en het ondersteunend personeel vormen een sterk, gedreven team. Samen werken we snel, accuraat en doelgericht om onze klanten maximaal te ondersteunen. **Samen uitblinken** is waar we voor staan.

CONTACTGEGEVENS

De Voort Advocaten | Mediators
Professor Cobbenhagenlaan 75
5037 DB Tilburg
Telefoon: [013 466 88 88](tel:0134668888)
Fax: [013 466 88 66](tel:0134668866)
E-mail: advocaten@devoort.nl

POSTADRES

Postbus 414
5000 AK Tilburg

Let op

De ondernemingsraad heeft veel vrijheid om zijn OR-reglement naar wens vorm te geven, zolang dit voldoet aan de eisen uit de WOR. Het is raadzaam steeds vóór de start van verkiezingstrajecten te beoordelen of het reglement nog naar wens is en wijzigingen door te voeren. Heeft u daar hulp bij nodig? Neem gerust contact met ons op.

Kantonrechter Dordrecht 30 november 2017, zaaknummer 6342913 HA VERZ 17-116

MR. JOLANDE JANSSEN

Advocaat

j.janssen@devoort.nl

[013-4668883](tel:013-4668883)

SAMEN UITBLINKEN

Onze advocaten en het ondersteunend personeel vormen een sterk, gedreven team. Samen werken we snel, accuraat en doelgericht om onze klanten maximaal te ondersteunen. **Samen uitblinken** is waar we voor staan.

CONTACTGEGEVENS

De Voort Advocaten | Mediators
Professor Cobbenhagenlaan 75
5037 DB Tilburg
Telefoon: [013 466 88 88](tel:0134668888)
Fax: [013 466 88 66](tel:0134668866)
E-mail: advocaten@devoort.nl

POSTADRES

Postbus 414
5000 AK Tilburg